

Bilgisayar İşletim sistemleri

Uygulama V

Unix'de Semafor İşlemleri

Semafor İşlemleri

- Unix'te semafor işlemlerinde kullanılacak başlık dosyaları
  - sys/ipc.h
  - sys/sem.h
  - sys/types.h
- Semafor yaratma
  - int semget(key_t key, int nsems, int semflg);
    - Semflg : IPC_CREAT|0700

Semafor İşlemleri

- Semafor üzerinde işlem gerçekleştirme

```
int semop(int semid, struct sembuf *sops, unsigned nsops);
```

```
struct sembuf
```

```
{
```

```
    unsigned short sem_num; /* numaralama 0'dan başlar*/
```

```
    short sem_op;
```

```
    short sem_flg;
```

```
};
```

- sem_flg:

- SEM_UNDO: process sonlanınca işlemi geri al
- IPC_NOWAIT: Eksiltemeyince hata ver ve dön

- sem_op:

- =0 : sıfır olmasını bekle (Okuma Hakkı olmalı)
- ≠0: değer semafor değerine eklenir(çıkarılır) (Değiştirme hakkı olmalı)

Semafor İşlemleri

- Değer Kontrolü

`int semctl(int semid, int semnum, int cmd, arg);`

– cmd

- IPC_RMID
- GETVAL
- SETVAL
- SETALL
- GETALL

Semafor İşlemleri

- Eksiltme İşlemi

```
void sem_wait(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=(-1*val);
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

Semafor İşlemleri

- Arttırma İşlemi

```
void sem_signal(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=val;
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

Örnek 1

Semafor İşlemleri

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/wait.h>
#include <signal.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/sem.h>
```

```
#define SEMKEY 8
```

```
int sonsem;
```

```
void signal12(void)
{}
```

```
void sem_signal(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=val;
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

```
void sem_wait(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=(-1*val);
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

Örnek 1

```
int main(void)
{
    int f=1, i;
    int cocuklar[10];

    signal(12,(void *) signal12);

    for (i=0; i<10; i++)
    {
        if (f>0)
            f=fork();
        if (f==-1)
        {
            printf("fork error....\n");
            exit(1);
        }
        if (f==0)
            break;
        else
            cocuklar[i]=f;
    }
}
```


Örnek 1

```
if (f>0) /*anne */
{
    sonsem=semget(SEMKEY, 1, 0700|IPC_CREAT);
    semctl(sonsem, 0, SETVAL,0);

    sleep(1);

    for (i=0; i<10; i++)
        kill(cocuklar[i], 12);

    sem_wait(sonsem,10);

    printf("Tum cocuklar oldu\n");
    semctl(sonsem,0,IPC_RMID,0);
}
```

Örnek 1

```
else /*cocuk */
{
    pause();
    sonsem=semget(SEMKEY, 1,0);
    printf("Ben %d. sirada yaratilan cocugum.
    Kimligim=%d\n",i, getpid());
    printf(" su an .... %d\n",
    semctl(sonsem,0,GETVAL,0));
    sem_signal(sonsem,1);
}
return(0);
}
```

Örnek 2

Hatalı Kullanım ve Ölümcül Kilitlenme

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/wait.h>
#include <sys/sem.h>
#include <unistd.h>
#include <signal.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>

#define KEYSEM1 1
#define KEYSEM2 2
#define KEYSEM3 3

void sinyal12(void)
{
```

```
void sem_signal(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=val;
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}

void sem_wait(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=(-1*val);
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

Örnek 2

```
int main (void)
{
    int sem1,
        sem2,
        sonsem,
        c[2],
        f,
        i,
        siram;

    signal(12, (void *) sinyal12);
```

```
    for (i=0; i<2; i++)
    {
        f=fork();
        if (f==0)
            break;
        else
            c[i]=f;
    }
    if (f==-1)
    {
        printf("FORK hata....\n");
        exit(1);
    }
```

Örnek 2

```
if (f!=0)
{
    printf("Anne kaynaklari yaratmaya basliyor....\n");
    sem1=semget(KEYSEM1, 1, 0700|IPC_CREAT);
    semctl(sem1, 0, SETVAL,1);

    sem2=semget(KEYSEM2,1,0700|IPC_CREAT);
    semctl(sem2,0,SETVAL,1);

    sonsem=semget(KEYSEM3,1,0700|IPC_CREAT);
    semctl(sonsem,0,SETVAL,0);

    sleep(2);
    printf("Anne cocuklari baslatiyor ..... \n");
    for (i=0; i<2; i++)
        kill(c[i],12);

    sem_wait(sonsem,2);

    printf("Anne: Cocuklarin isi bitti, kaynaklar iade ediliyor...\n");
    semctl(sonsem,0,IPC_RMID,0);
    semctl(sem1,0,IPC_RMID,0);
    semctl(sem2,0,IPC_RMID,0);
    exit(0);
}
```

Örnek 2

```
else
{
    siram=i;
    printf("cocuk %d anneden haber bekliyor ....\n", siram);
    pause();
    sem1=semget(KEYSEM1,1,0);
    sem2=semget(KEYSEM2,1,0);
    sonsem=semget(KEYSEM3,1,0);
    printf("cocuk %d anneden haber aldi, basliyor ....\n", siram);
    if (siram==0)
    {
        printf("cocuk %d: sem1 eksiltiyorum.\n", siram);
        sem_wait(sem1,1);
        sleep(1);
        printf("cocuk %d: sem1 tamam, sem2 eksiltiyorum.\n", siram);
        sem_wait(sem2,1);
        printf("cocuk %d: kritik bolgemdeyim.\n", siram);
        sleep(5); /* K.B. islemleri */
        sem_signal(sem2,1);
        sem_signal(sem1,1);
        sem_signal(sonsem,1);
    }
}
```

Örnek 2

```
else if (siram==1)
{
    printf("  çocuk %d: sem2 eksiltiyorum.\n", siram);
    sem_wait(sem2,1);
    sleep(1);
    printf("  çocuk %d: sem2 tamam, sem1 eksiltiyorum.\n", siram);
    sem_wait(sem1,1);
    printf("  çocuk %d: kritik bolgemdeyim.\n", siram);
    sleep(5);  /* K.B. islemleri */
    sem_signal(sem1,1);
    sem_signal(sem2,1);
    sem_signal(sonsem,1);
}
}
return 0;
}
```

Örnek 3

Ölümcül Kilitlenmenin Giderilmesi

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/wait.h>
#include <sys/sem.h>
#include <unistd.h>
#include <signal.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
```

```
#define KEYSEM1 1
#define KEYSEM2 2
#define KEYSEM3 3
```

```
void sinyal12(void)
{
```

```
void sem_signal2(int semid, int val, int
nsems)
```

```
{
    struct sembuf semafor[2];
    int i;
```

```
    for (i=0; i<nsems; i++)
    {
        semafor[i].sem_op=val;
        semafor[i].sem_flg=1;
        semafor[i].sem_num=i;
    }
```

```
    /*bir semafor seti üzerinde aynı anda iki
işlem yapılıyor*/
```

```
    semop(semid, semafor, 2);
```

```
    for (i=0; i<nsems; i++)
    {
        printf("signal : %d su an .... %d\n", i,
semctl(semid,i,GETVAL,0));
    }
```

```
}
```


Örnek 3

```
void sem_wait2(int semid, int val, int nsems)
{
    struct sembuf semafor[2];
    int i;

    for (i=0; i<nsems; i++)
    {
        semafor[i].sem_op=(-1*val);
        semafor[i].sem_flg=1;
        semafor[i].sem_num=i;
    }

    /*bir semafor seti üzerinde aynı anda iki
    işlem yapılıyor*/
    semop(semid, semafor,2);

    for (i=0; i<nsems; i++)
    {
        printf("wait  : %d su an .... %d\n", i,
        semctl(semid,i,GETVAL,0));
    }
}
```

```
void sem_signal(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=val;
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}

void sem_wait(int semid, int val)
{
    struct sembuf semafor;

    semafor.sem_num=0;
    semafor.sem_op=(-1*val);
    semafor.sem_flg=1;
    semop(semid, &semafor,1);
}
```

Örnek 3

```
int main (void)
{
    int sem,
    sonsem,
    c[2],
    f,
    i,
    sram;

    signal(12, (void *) sinyal12);

    for (i=0; i<2; i++)
    {
        f=fork();
        if (f==0)
            break;
        else
            c[i]=f;
    }
    if (f==-1)
    {
        printf("FORK hata....\n");
        exit(1);
    }
}
```

Örnek 3

```
if (f!=0)
{
    printf("Anne kaynaklari yaratmaya basliyor....\n");
    sem=semget(KEYSEM1, 2, 0700|IPC_CREAT);
    semctl(sem, 0, SETVAL,1);
    semctl(sem, 1, SETVAL,1);

    sonsem=semget(KEYSEM3,1,0700|IPC_CREAT);
    semctl(sonsem,0,SETVAL,0);

    sleep(2);
    printf("Anne cocuklari baslatiyor ..... \n");
    for (i=0; i<2; i++)
        kill(c[i],12);

    sem_wait(sonsem,2);

    printf("Anne: Cocuklarin isi bitti, kaynaklar iade ediliyor...\n");
    semctl(sonsem,0,IPC_RMID,0);
    semctl(sem,0,IPC_RMID,0);
    exit(0);
}
```

Örnek 3

```
else
{
    siram=i;
    printf("cocuk %d anneden haber bekliyor ....\n", siram);
    pause();
    sem=semget(KEYSEM1,2,0);
    sonsem=semget(KEYSEM3,1,0);
    printf("cocuk %d anneden haber aldi, basliyor ....\n", siram);

    printf("cocuk %d: sem eksiltiyorum.\n", siram);
    sem_wait2(sem,1,2);
    printf("cocuk %d: kritik bolgemdeyim.\n", siram);
    sleep(5); /* K.B. islemleri */
    sem_signal2(sem,1,2);
    sem_signal(sonsem,1);
}
return 0;
}
```

- Her iki çocuk da, ilgili semafor grubundaki iki semaforu birden eksiltilip arttırır
  - Semafor işlemlerinin başladığı bloğa bir çocuk girdiği zaman, diğer çocuk bekler
    - Ölümcül Kilitlenme Olasılığı Yok...